

DONDERDAG 16 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentiën is, van een toe vijf regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Stemming der Kamer omtrent de begrotingen.

zoo ver men uit de processen-verbaal der zittingen de stemming der Kamer omtrent de begrotingen der »nieuwe regering» opmaken kan, blijkt dezelve alles behalve gunstig. Bedriegen men zich echter waarschijnlijk, indien men niet reeds tot eene weigering besloot. Het is bekend, dat het zoo wel in de afdelingen als in de openbare zittingen zelden aan veelvuldige en krachtige aanmerkingen ontbrak, terwijl echter de begrotingen schier immer werden bewilligd. Eensdeels geschiedde dit ter bevordering der »eendragt». Er werd begrepen dat eene Kamer ingevoerd was, die eenszins om aangevraagde gelden te weigeren, wanneer dezelve haar overdreven of noodeloos scheen, maar om dezelve toe te staan, altijd in de verwachting van heterschap. Eendragtig de natie tot op uitputting al het mogelijke af te persen; tot op uitputting een nationaal bankroet te maken, scheen eendragtig een nationale weigering, die eene verandering na zich slopen kon in het personeel der erven en heeren ministers, bij welke men nu eenmaal was te dinren en voor zijne zonen en neven te solliciteren. Pour l'acquit de sa conscience, schiedde het, had men zijne aanmerkingen gemaakt. En na zich alzoo de handen te hebben gewasschen, bleef men de uitgaven toestemmen welke men nutteloos geoordeeld had. De reden waarom er die vonden dat de gewenschte besparingen niet »plotseling» konden worden aangebracht, en deze meenden, sinds jaar en dag, dat de regering nog een jaar tijd moest laten, en de voorgestelde begrooting slechts als eene provisorische begrooting moest beschouwen. Sinds onheugelijke jaren nemen dergelijke leden dus ieder jaar slechts provisorisch eene begrooting aan; zij willen daarop geenszins geacht worden de toegestemde uitgaven als blijvend goed te keuren; volstrekt niet; zij bewilligen die slechts ieder jaar, omdat de bezuinigingen niet plotseling kunnen worden ingevoerd, en omdat zij in de stellige verwachting, ja, in de laatste overtuiging verkeeren, dat de regering ten volgenden jaare de gewenschte bezuinigingen invoeren zal. Eer zal men uit Nederlands hoofdstad tot Amsterdam, ja tot Arnhem per spoorweg rijden, dat een heer VAN MEEUWEN, een heer VAN NELLE, een heer RIJKMEESTER, een heer DESCURY, een heer HEMERT, een heer BACKER OF DRUIJVESTEN, een heer SNOUCK OF HINLOPEN, een heer VAN DEN WENDE OF BINKES, een heer VAN DEN GRONDEN OF WILMINGA zijne hand van ja-biljetten uitgeput zal vinden. Wat er ook in de processen-verbaal gezegd is en in de Kamer gezegd zal worden, — gewilgd worden zal de begrooting niet. Intusschen zijn schier al de aanmerkingen welke op de begrootingen voordroegen, mede door de afdelingen gemaakt. Ook zij viaden de begrooting hoe hoog ook, niet volledig. De tweede afdeling is van oordeel dat de begrooting niet volledig is; dat alle fondsen onder 's rijks be-

heer, en voor zoo verre die voortdurend blijven bestaan, ook die, welke op staat B van den nachtorstand zijn vermeld, behooren in ontvang en uitgaaf bij de begrooting te worden uitgetrokken, »waarender vooral te begrijpen het fonds van de »Nijverheid,» enz. (Processen-Verbaal, bl. 17). Aan de 3de afdeling »is het bij een algemeen »overzicht van de begrotingswetten en de daartoe »betreffelijke opgaven en berekeningen, met leed- »wezen gebleken, dat er weder eene doorgaande »verhooging van het cijfer van zeer vele posten »heeft plaats gevonden, en, alles te zamen genomen, voor 1842 en 1843 eene som gevorderd »wordt, welke, naar het oordeel van vele leden, »de krachten der natie verre overtreft, en ook niet »anders kan bestreden en gedekt worden dan door »eene bijeenvoeging van inkomsten, waarvan een »goed deel tot de onverwachte toevallige haten en »de gewis onzekere reventuën der Overzeesche be- »zittingen behoort. Men was daarom van gevoelen »dat er hooge noodzakelijkheid blijft bestaan tot het »invoeren van krachtadige bezuinigingen. Men »drong des te ernstiger bij deze gelegenheid op »meerdere bezuinigingen aan, omdat hier nu geene »kwestie meer is van eene transitioire begrooting, »van eene zoodanige welke met eene kredietwet is »gelijk te stellen; maar het integendeel hier de »beoordeeling en aanneming geldt eener begrooting »die twee jaren omvat, en welke men gehoopt »had als een voorbeeld voor volgende jaren te kun- »nen beschouwen.» (Proc. Verb. bl. 29.) »Bij het onderzoek der ontwerpen van wet tot »vaststelling van de begrooting over het tweejarig »tijdvak van 1842 en 1843 heeft de vierde afdeeling met leedwezen gezien dat de begrooting zoo »hoog is opgevoerd, en bijna overal eene neiging »tot vermeerdering van uitgaaf, in stede van toe- »gezegde vermindering of bezuiniging aanwijst. — »Het is dan ook eene wezenlijke teleurstelling, dat »men zich het tijdsverloop niet ten nutte heeft ge- »maakt om eene begrooting aan te bieden met een »geringer cijfer en gezuiverd van zoodanige uitga- »ven, waarvan meermalen het wegvallen met nadruk »is verzocht geworden.» (Proc. Verb. bl. 46) In de 5de afdeling inzonderheid is men opgekomen tegen het ongrondwettige der te laat aangebodene begrooting. »De afdeling, overgegaan zijnde tot het in over- »weging nemen van de voorgedragene tweejarige »begrooting, heeft verneemd hare aandacht te moeten vestigen op hetgeen in de aanspraak des ministers van financiën, bij het overbrengen derzelve aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, voorkomt, en in het bijzonder op hetgeen aldaar ter »regtvaardiging van de aanbidding dezer begrooting »op het tegenwoordig oogenblik gezegd wordt. Ver- »scheidene leden der afdeling maakten zwarigheid, »om het te dien aanzien geopenbaard gevoelen der »regering voor juist te erkennen, en vonden zich »gedrongen hierin eene miskenning van de voor- »schriften der grondwet aan te wijzen; deze toch »heeft in art. 123 gewild, dat de nieuwe staats- »uitgaven een jaar voor den afloop van den ter- »mijn van twee jaren, voor de vorige begrooting

»vastgesteld, zouden worden voorgedragen, en zij »heeft voorzeker geene andere reden voor het inwilligen van een tijdvak van negen maanden, voor het »overwegen dezer begrooting gehad, dan het ver- »zekeren van een naauwkeurig en welheraden on- »derzoek. Bij de tegenwoordige voordragt dezer »begrooting, welke slechts eene overweging van twee »maanden toelaat, kan men niet erkennen, dat aan »den wensch der grondwet, dat de aanneming »derzelve niet dan ten gevolge van eene naauw- »gezette beoordeeling zou kunnen plaats hebben, »gehoor is gegeven.» (bl. 61.) In bijzonderheden tredende, bevestigen de processen-verbaal nagenoeg al onze bezwaren tegen de begrootingen. »In het algemeen kan men zijne »verwondering niet verbergen, dat bijna bij alle »departementen en ondergeschikte administratiën, »de kosten van vuur, licht, onderhoud en schoon- »houden van lokalen, mitsgaders aankoop, onder- »houd van meubelen, in verhouding aanzienlijk »zijn vermeerderd; terwijl men daartegen de nu- »drukkelijkste vertoogen is doende.» (bl. 47.) »Er is in het algemeen jaren klagte geweest »over het drukkende der uitgaven voor de bureaux »der algemeene administratie, waarom eene aan- »vraag om vermeerdering opzien baart, en eene toe- »stemming niet dan op verkregen overtuiging en dan »nog schoorvoetend kan worden verleend.» (bl. 48.) (Het slot hierna.)

Buitenlandsehe berigten.

NOORD-AMERIKA.

New-York, 15 aug. De president der Vereenigde Staten heeft aan het congres op deszelfs uitdrukkelijk wensch de nota medegedeeld, welke de Franse gezant te Washington, de heer de Bacourt, betrekkelijk de beoogde tolverhoging op den invoer van sommige Fransche artikelen aan den minister van Financiën had ingeleverd. In het slot dier nota heet het, dat Frankrijk, bijaldien Noord-Amerika den gedreigden stap werkelijk deed, zijnerzijde zou moeten toegeven aan de verlangens der daarbij sterk benadeelde readers, kooplieden en fabriekanten, en zich, hoe veel waarde het ook hechte aan het behoud van vriendschappelijke betrekkingen met Amerika, in de onaangename noodzakelijkheid gebragt zien zou, het scheepvaartsverdrag van 1822 en de vermindering van 50 pct. der inkomende rechten op de Amerikaansche katzenen op te heffen. (Fr. St. Z.)

EGYPTEN.

Alexandrië, 24 aug. De Engelse en Russische consuls-generaal hebben den pacha tot het uiterste gebragt. Zij verklaarden hante geloofsbrieven niet eerder te zullen accepteren, alvorens Mehemed, als ak de voorwaarden van den beleenings-afwaan, anders eenige uitzondering, zou hebben verzoekt. Onder de omstandigheden heeft Mehemed, dat alles belofde, en gisteren is de paketsboot Nijf met dépêches naar Sami-hay naar Konstantinopel vertrokken, opdat deze aan Rifaat-hay kennis mocht geven dat Mehemed de Syriërs ontslaan wilde, doch dan ook den togt naar Arabië niet kon ondernemen. Daarop had gisteren de Engelse consul-generaal Barnett zijne plegtige aantredings-audientie. (L. A. Z.)

DUITSCHLAND.

München, 8 sept. Volgens een loopend gerucht, zou koning Otto van Griekenland togen het einde dezer

of in het begin der volgende maand herwaarts komen om zijne vrouw af te halen. — Met den trein spoorwagens die dezen morgen naar Augsburg vertrok, werden er voor het eerst paarden verzonden. De viervoetige passagiers gelieten zich rustig en behagelijk in de ongewone beweging. (Allg. Zeit.)

FRANKRIJK.

Parijs, 23 sept. Heden was het de dag, waarop het uit Algiers teruggekeerde 17de regiment, met den prins d'Armale aan het hoofd, te Parijs zoude aankomen. De hertogen van Orleans en Nemours benevens een luisterrijke stoet officieren en eene talloose volksmenigte, waren het regiment te gemoet getogen, en zoodra het aan de barrière du Trône verscheen, weergalmden de lucht van de herhaalde kreeten: *Leve het 17de regiment!* doch tot aan de rue du Faubourg St. Antoine voortgerukt zijnde, viel er plotseling een schot, waardoor twee paarden gewond werden. De dader oogenblikkelijk gegrepen zijnde, bleek te zijn een werkmans in blaauwe kiel, die, zoo men zegt, verklaarde den hertog van Orleans te hebben willen vermoorden. Men meent te weten, dat deze persoon tot een der geheime genootschappen heeft behoord. Zoodra hij gevangen was genomen begon hij te weenen en viel hij zelfs in zwijm. De procureur-generaal, de heer Franck Carré, heeft den dader reeds een verhoor doen ondergaan. Deze onverklaarbare aanslag hield den togt van het regiment eenen geruimen tijd tegen, zoodat de koning, die hetzelfde vóór 1 ure aan het Caroussel wachtende was, tot ruim 2 ure heeft moeten vertoeven, alvorens de troepen tot aan de Arc de Triomphe waren verschenen. De koning heeft zijnen zoon met de meeste leederheid verwelkomd; men heeft den aanslag tot na den afloop der reise voor de koningin verzwegen gehouden; op het Caroussel gekomen heeft de koning eenige decoratiën aan de krijgslieden uitgedeeld, die vervolgens ten 3½ ure naar Neuilly zijn vertrokken.

Binnenlandsche berichten.

's Gravenhage, 13 sept. Bij de Kamer is ingekomen de volgende nota van wijzigingen in het ontwerp van wet tot vervroegden overgang van de uitgestelde in werkelijke rentegevende schuld.

In den considerans, 4de zinsnede, uit te laten in den 3den tot in den 8ten regel, de woorden: *bij artikel 9 enz., tot latere, en in de plaats te stellen: » latere » tot meerdaren overgang gestrekt hebbende.»*

In art. 3, 6den regel, voor *agentschap* te stellen: *» den agent»*; 7den regel, voor *departement* te stellen: *» ministerie»*

In art. 5, 6den regel, voor *agentschap* te stellen: *» den agent»*; 9den regel, voor *het agentschap voornoemd*, te stellen: *» gezegden agent».*

In art. 6, 3den tot 6den regel, uit te laten: *worden voldaan enz. tot het einde van het artikel en in de plaats te stellen: » in plaats van het tot dus verre be » taalde examinatie-loon, ten beloope van 50 cents van » elke honderd gulden overgebragt kapitaal, worden vol » daan: voor 1842, f. 0.50; voor 1843, f. 0.47½; voor 1844, f. 0.45½; voor 1845, f. 0.43½; » voor 1846, f. 0.41½; voor 1847, f. 0.39½; voor 1848, » f. 0.37½; voor 1849, f. 0.36.»*

» Geen zoodanig examinatie-loon zal wegens de onuit » gelote kansbiljetten verschuldigd zijn.»

In art. 7, de 2de zinsnede van dit art. weg te laten.

In art. 8, aan het einde bij te voegen:

» Gelijke vernietiging zal plaats hebben van de uitge » stelde schuld en kansbiljetten, welke ten gevolge van » deze wet ter vervroegden overgang in werkelijke schuld » zullen ingeleverd worden.»

In art. 9, den aanvang van het artikel tot het woord *delging*, in den 4den regel, weg te laten en te vervangen door het volgende:

» De aanslag van 1850 en vervolgens, zal jaarlijks eene » som, ten minste gelijk staande aan het bedrag der be » sparing, die het gevolg dezer wet zal zijn, gebragt » worden op de begrooing van staats-uitgaven, welke » som zal worden besteed tot amortisatie.» (Het overige der zinsnede te behouden.)

De 2de zinsnede uit te laten.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van 13 september.

Deze zitting is ingekomen eene missive van Z. Ex. den minister van binnenlandsche zaken, waarbij op last des konings aan de Kamer wordt toegezonden eene voordragt van wet, houdende transitioire bepalingen voor het hertogdom Limburg, in verband met art. 6 der grondwet, nopens de uitoefening van het stemrecht in de steden en ten platten lande, enz. — Verzending naar de afde-

Aan de Kamer wordt hilde gedaan van het geschrift van den heer L. Drucker, behelzende staatkundige en financiële beschouwingen. — Plaatsing in de boekerij.

Daarna zijn de beraadslagingen geopend over de voordragt nopens de algemeene rekenkamer.

De heer *Verwey-Méjan* erkent, dat het ontwerp groote verbeteringen bevat, wanneer men heizelve bij de bestaande wet op de rekenkamer vergelijkt, doch vermeent, dat het voorgestelde nog voor groote verbetering vatbaar is. Hij gelooft, dat de natie aanspraak maken mag op vestiging van instellingen, die zoo veel mogelijk de volkomenheit naderen. Hij schetst de noodzakelijkheid, dat de wetten niet langer bij transitioire en kunstmatige vereeniging van vreemsoortige bestanddeelen worden tot stand gebragt. Hij acht het meer dan tijd, dat de regering zich vertrouwelijk aan de vertegenwoordiging aansluit, niet door opoffering van rechten of pligten, van de eene of andere zijde, maar door eenheid in doel en beginselen, waardoor alleen die harmonische eenheid kan worden daargesteld, waardoor alle staatsmagten tot één doel samenwerken. Hij geeft te kennen, dat het moezakelijk beginsel hier te lande door zich zelf geleiden heeft, en dat het onderwerpen van de rekenkamer aan koninklijke besluiten daartoe zeer veel heeft moeten bijdragen. Hij vraagt het, of de wenschen der Kamer, tot verbetering van het aanhangige ontwerp, onbillijk kunnen genoemd worden. Is het onbillijk, vraagt hij, dat de rekenkamer zelve haren secretaris, die zulk een gewigtigen invloed op den gang van zaken zal hebben, benoeme?

Is het onbillijk, dat men verlangt, dat, wanneer er rekening en verantwoording van 's lands gelden wordt gedaan, er visie worde gegeven van de stukken en bescheiden, welke tot die rekening behoren? Is het onbillijk, dat men nopens de controle van de ontvangsten van den staat, eene niet blootelijk materiële, maar meer morele controle verlangt? Is het zoo geheel onbillijk, dat het overschot der Oostindische geldmiddelen, althans eenigzins, aan de algemeene rekenkamer worde onderworpen? Is het een en ander onbillijk, vraagt hij, wanneer men zich den ongelukkigen staat B herinnert, alsmede wat er gebeurd is met de spoorwegkas en met de maatschappij van weldadigheid?

Aan den anderen kant meent hij echter, dat veel van de rekenkamer zelve zal afhangen, en dat, wanneer zij de hoogte harer roeping niet gevoelt, dan ook de beste wetten niets zullen beteekenen.

Hij neemt voorts in aanmerking, dat er groote behoefte bestaat aan eene wet op de rekenkamer, daarmede alle waarborgen mist, en de tegenwoordige orde van zaken reeds al te lang geduurd heeft. De daarstelling eener rekenwet is, zijns inziens, niet volstrekt noodzakelijk, daar, bij de behandeling van elke begrooing, de vorige diensten ter sprake moeten komen en gejustificeerd worden. Eene rekenwet zou, zijns bedunkens, hier goed en nuttig zijn, terwijl zij in Frankrijk noodzakelijk en onmisbaar is. Men moet zich alzo door hetgeen in de naburige rijken bestaat, niet laten wegslepen. In den tegenwoordigen stand der zaak, is hij geneigd het aanhangige ontwerp goed te keuren, indien hem nog drie punten op eene voldoende wijze worden opgehelderd, als: 1°. dat het recht van toezigt op de ontvangsten niet bloot een materiël toezigt zij, maar beschouwd en toegepast worde naar art. 195 der grondwet; 2°. dat de rekenkamer geheel onafhankelijk zij in werking, onafhankelijk van koning of ministers, even als dit de regtmagt behoort te zijn, en 3°. dat de rekenkamer, bij de vereening van uitgaven, geene koninklijke besluiten of ministeriële beschikkingen, maar alleen de wet zal erkennen. Zonder die zekerheid zou er tot het ontstaan van een tweeden staat B aanleiding worden gegeven, hetgeen eene tweede dwaling zou zijn, die nadeeliger uitkomsten dan de eerste kon hebben.

Mogt hij voor het ontwerp stemmen, dan wenscht hij, dat de geest van uitlegging en toepassing der grondwettige bepalingen nopens de rekenkamer beter dan tot nu toe zal plaats hebben, en dat dit hooge staats-collegie niet tot een ondergeschikt bureau worde verlaagd, maar het worde de heerscher der wet.

De heer *de Man* kan de voordragt niet aannemen. De wet nopens de rekenkamer is geene gewone wet. Zij is de grondwet van ons financieel aanwezen. Daarin kan niet, dan in de hoogste noodzakelijkheid, verandering worden gebragt. Maar juist hierom moet de wet zoo goed en volledig mogelijk worden gemaakt. Het eigenaardige van deze wet is bovendien, dat men mistrouwen op den voorgrond moet stellen; want zij moet den waarborg opleveren tegen kwade praktijken, onregelmatigheden en onwettigheden in 's lands financiën. In waarlijk, zegt de spreker, wanneer men de onder-

vinging van het verledene raadpleegt, is het niet nooddaartoe veel van zijne verbeelding te vergen.

Vooral kwam de spreker op tegen den inhoud van art. 14; hij meende dat de regering aan die onduidelijke bepaling eene beperkende uitlegging gaf. De Staten-Generaal hebben recht op de kennis van hetgeen financiën des rücks betreft. Het verslag deswege rekening te willen beperken, den leden der Staten-Generaal het vermogen ontzeggen tot inzage van bescheiden ter griffie van de rekenkamer, is te doen aan de gewigtigste grondwettige voorschriften waarborgen. Daarom behoeven alle tusschen de regering en de rekenkamer gewisselde denkbeelden nog niet de Tweede Kamer te worden medegedeeld; doch vertegenwoordiging mag van het haar toekomende geen afstand doen.

Van nog grooter belang acht de spreker de weigering der regering tot het verleenen van eenige de controle aan de rekenkamer op de ontvangsten uit 's Overzeesche bezittingen. Alles is ongedaan werk, hij, wanneer het bericht niet wordt toegevoegd, noodzakelijkheid daarvan te betogen, acht de spreker overbodig; de beruchte staat B, ligt voor H. N. Ed. M. het verslag nopens de handelingen met de maatschappij van weldadigheid ligt nog versch in hun gehangen. 's konings opperbestuur behoeft hierom geene inbreng te worden gemaakt. Maar de zaak is van het allgrootste belang. Men bedenke toch, merkt de spreker aan, dat de uitgaven in de voorgestelde begrooing ½ gedeelte uit de koloniale middelen moeten gedekt worden, die geheel globaal, zonder eenig bewijs of grond van berekening, op 12 millioen worden geraamd.

De voorafgaande verzekering (art. 25) alleen toe passen als het nut der zaak het medebrenge, is de bepaling tot niet te brengen. Men bepaalt niet eens over het nut zal oordeelen.

Hij gispt het wijders, dat het oude stelsel van betalingen, verstrekkingen in mindering, verstrekkingen ter goede rekening, voorschotten en verbenamingen men al meer aantreft, is bijbehouden.

Hij betoogt het noodzakelijke, dat de rekenkamer in alle gevallen, vooraf wete, als er eenige betaling geschiedt, en dat zulks gewaarmerkt wordt, hetgeen niet anders mogelijk is, dan door de rekenkamer visa te verleenen. De verantwoordelijkheid voor, wettigheid van de uitgave blijft dan nog in het midden, maar het feit, dat zij is geschied, is aangeleekend. In der deze controle, zegt de spreker, heeft de Tweede Kamer geopend voor die tallooze vroegere ongewettigde betalingen, die dagelijks meer en meer aan het dag worden gebragt.

De spreker verheft zich nog tegen het gemis van controle op de zoogenaamde onvoorafgane uitgaven, eindigt aldus:

» Hoe dringend noodzakelijk, mogt ik mijne haren niet leenen aan een werk, hetwelk ik in de laatste gisselen als gebrekkig beschouw; ik mogt dit te missen doen, nu mij, in den korten tijd mijner wetgeving, betrekking, zoo vele handelingen kenbaar zijn geworden, die ik vroeger, in den kring van het private leven, als onmogelijk zou hebben geacht, en waartoe eene goede wet op de rekenkamer alleen ons bereik kan voor de toekomst.»

De heer *van Akerlaken* erkende, dat, na de veldige aanmerkingen, in de afdelingen nopens de aanhangige ontwerp gemaakt, de verbeteringen, hetzelve gebragt, niet onbelangrijk zijn. Maar nog aan eene reeks gevraagde en gewigtige verbeteringen niet te gemoet gekomen. Niet alles is aan het toezicht der rekenkamer onderworpen. Ook de rijkscassier, rekenplichtig aan dat collegie zijn. De reden van eene rekenwet niet noodzakelijk. De grondwet aan rekenkamer het onderzoek der rekeningen in het ressort toekennende, heeft aan de volgende magt, bevoegdheid gegeven, om na te gaan of dat onderzoek naar behooren geschiedt. Van daar de magt der rekenkamer om de instructiën voor de rekenkamer daar te stellen enz. Doch daarbij en niet verder bepaald zich de bevoegdheid der Kamer. Om het gemis der rekenkamer, de spreker dus niet tegen de voordragt stemmen, doch er bestaan andere zwarigheden.

Niemand zal inbreuk willen maken op het opperbestuur des konings. Er bestaat echter een groot verschil tusschen opperbestuur en opperheerschappij.

Bestuur sluit steeds in zich beheer namens andere binnen zeker bepaalde grenzen. De koning heeft het opperbestuur der koloniën. Die koloniën behoren echter aan den staat; derselver baten en lasten ook komen aan den staat. De ontvangsten en uitgaven moeten behoorlijk door hewijzen gestaat worden.

kist gestort? Hoe kon die groote minister accussies dit item op zijn weloverdacht budget — het gezamenlijke werk van hem en zijne ambtgenooten — weglaten?

De reden aangevoerd voor het bankroet der maatschappij van weldadigheid was de afwezigheid van den baron VAN DES BOSCH. Ik vrees dat dezelfde reden zal gegeven worden voor de ontrentenis van onze inkomsten uit Oost Indië, — de afwezigheid van den heer VAN DES BOSCH. Hoe rijk zouden wij zijn, indien baron VAN DES BOSCH in de rijke en arme koloniën tegelijk kon wezen. — Wanneer, in vroegeren tijd de rijkdommen der Oost ons land tot den bedelsaf mochten brengen, dan hadden wij het openbrekend vooruitzicht naar Willemsoord te kunnen trekken; maar nu zijn wij zelfs van dezen troost nog beroofd.

Is de minister van marine en koloniën verantwoordelijk aan de natie? Of maakt hij een uitzondering? Indien hij geene uitzondering is, waarom leverde hij dan zijne rekening niet in tegelijk met den heer ROCHUSSES? — Als de inkomsten der Oost niet op het budget moeten voorkomen — waar dan?

Wat haat toch het consuleren over den armen patiënt, wanneer de geneesheeren van staat slechts de ziekte zien zonder een krachtig middel tot herstel aan te wenden? Waarde doctor ROCHUSSES, waarde doctor MAUR — terwijl gij plannen maakt, ligt uw arme patiënt op sterven uit gebrek aan voedsel.

Het gedroegelijk onstaatkundige van zulke schatten aan de vrije beschikking der kroon over te laten, wordt door de volgende opmerkingen bewezen.

Geld is magt. In constitutionele staten is de magt der kroon beperkt, doordien het inkomen van de kroon beperkt is. Dus is de cijferlijst eene beperkte som, door de natie aan hare beperkte vorst gegeven.

De kroon, door willekeurig over de inkomsten der Oost te beschikken, zou niet langer beperkt zijn. De koning zou niet langer de beperkte vorst van een constitutioneel koninkrijk wezen.

Eene gemengd constitutionele monarchie is aanwezig waar eene noodzakelijke beperking en afhankelijkheid tusschen het opperhoofd en de natie bestaat.

Wat wordt er van deze constitutionele beperking en afhankelijkheid, waar de vorst de vrije beschikking heeft over zulke goote schatten, onafhankelijk van den wil der natie?

Vrede en oorlog zijn constitutionele regten der kroon: — de kas in de handen der natie is een even constitutioneel recht.

Stel eens, dat de kroon België verlangde terug te bekomen, en dat het koninklijk huis gedurende eenige regeringen een paar honderd millioen had bijeengebracht, — welke constitutionele verbinding zou de natie hier tegen kunnen stellen, indien de kroon genoegzaam voorzien was van het tot den oorlog hoofdzakelijk vereischte — geld.

Sir ROBERT WALPOLE kende den prijs van ieder lid van het parlement, uitgezonden dien van den heer SHIRAZ. Zou er niet een tijd kunnen komen dat eenige millioenen, verdeeld onder leden van toekomstige Staten Generaal, hen overtuigde van de nuttigheid der herovering van ons hereeniging met België?

Het leger, zegt gij, zou weigeren. — Neen; geld en bevoordering zijn de bedoelingen van het leger en dez kunnen alleen in den oorlog verkregen worden. Zou het aan een schoonschijnend voorwendsel ontbreken? Neen.

De Belgen verlangen eene kapitalisatie. Hun toestand, met betrekking tot Nederland, gelijkt te veel op de cijnabare betrekking van MEMED-ALI tot de Porte.

Wanneer de kapitalisatie geen plaats grijpt, is het de schuld van de regering. De regering is op andere tijden zoo edelmoedig geweest met hare millioenen, — waarom zou zij nu eene eindbeslechting uitstellen, de vijandschap levendig houden, het kapitaal in gevaar brengen, door te twisten en te barwarren over ingewikkelde kleinigheden, betrekkelijk de vroeger vereenigde huishouding, in plaats van aan onze behoeften een wenschelijk kapitaal te verzekeren?

Dezelfde algemeene oorlog welke België aan de eeroezucht van het huis van Oranje zou moeten teruggeven, zou terstond het kapitaal uitwisschen dat België aan dit land mocht hebben te betalen.

Wij eindigen hier onze overwegingen niet, maar zullen bij eene volgende gelegenheid op dezelve terugkomen. Hoe geheel anders zou er het budget uitgezien hebben, wanneer op de krediet-zijde ware voorgekomen 100,000,000, gedeeltelijk voortgevloeid uit de som, door België aan ons verschuldigd, gedeeltelijk uit de balen der inkomsten van de Oost, welke ons alhoewel kunnen onthouden worden door gewetenlooze vervoering.

Advertentien.

Verkoop

VAN ONROERENDE GOEDEREN.

Op Maandag den 27sten September 1841, des avonds ten 6 ure, zal, ten overstaan van den te *Arnhem* residenten Notaris Mr. GERARDUS BOUW, in het Logement het Zwijnshoofd, te *Arnhem*, in het openbaar bij inzet, en 14 dagen daarna bij toeslag, worden geveild:

- 1°. Een BUITENVERBLIJF, bestaande in HEERENHUIS en ERVE, met TUIN en daarbij behoorenden KOEPEL, van waar men de heerlijkste vergezigten over den *Rijn* en de *Saane* heeft; gelegen onder *Arnhem* aan de *Klingelbeek*, Kadaster Sectie F, N°. 262, 263

en 264, ter grootte van 43 Roeden en 50 Ellen; in eigendom toebehoorende aan Mevrouw A. M. E. SPRENGER.

- 2°. Eene BOERENWONING met HOOIBERG, en daarbij behoorende TUIN- of BOUWLAND, mede, aan de *Klingelbeek*, in de Gemeente *Arnhem* gelegen; Kadaster Sectie F, N°. 295 en 296; ter grootte van 15 Roeden en 50 Ellen; toebehoorende aan de Erven H. HENDRIKS.

3°. Een HUIS met ACHTERHUIS en ERVE, waarin met goed succes wordt uitgeoefend eene BROODBAKKERIJ, KRUIDENIERS-AFFAIRE en HERBERG; gedeeltelijk ingericht tot het VERHUREN van KAMERS, en met weinige kosten tot een geschikt ZOMER- en WINTERBLIJF te veranderen, met daarbij en omleggenden TUIN en MOESTAND, gelegen op het Dorp *Oosterbeek*, nabij de Kerk, op den hoek van de *Weterstraat*; Kadaster Sectie D, N°. 541 en 542, groot 13 Roeden en 17 Ellen, in eigendom toebehoorende aan en bewoond door den Bakker RIJK VAN VRIES.

4°. Een hecht en sterk HUIS en ERVE, gelegen op eenen der beste plaatsen in de *Rijnstraat* binnen *Arnhem*, zeer geschikt om tot Winkelhuis te worden ingericht, bij het Kadaster bekend onder Sectie O, N°. 1601; in eigendom bewoond door Mevrouw de Weduwe W. SCHEE.

5°. Een hecht en sterk HUIS en ERVE, ingericht tot SMEDERIJ, almede op eenen zeer levendigen stand gelegen binnen *Arnhem*, in de Oeverstraat, naast St. Peters-Gasthuis; bij het Kadaster bekend onder Sectie O, N°. 1552; in eigendom toebehoorende aan den Heer G. J. DUYTSHOFF, thans bewoond door den Smid G. BEEKMAN.

6°. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen binnen *Arnhem*, in de *Wielakkersteeg*, tusschen de huizen van den Heer J. N. BLAAUW, bij het Kadaster bekend onder Sectie O, N°. 681, in eigendom toebehoorende aan B. J. en D. J. GERRITSEN, thans bewoond door W. BAKKER en anderen.

Alles vrij van huur te aanvaarden met den 1sten November aasstaande; en te bezichtigen dagelijks, uitgezonderd des Zondags, mits ten aanzien van het eerste Perceel voorzien zijnde van een toegangsbijlet, door den bovengenoemden Notaris af te geven.

Ter informatie naar de voorwaarden van verkoop, gelieve men zich te vervoegen ten Kantore van den voornoemden Notaris —

VERKOOP

VAN

VASTE GOEDEREN.

In het *Nederlandsche Koffijnhuis*, te *Zutphen*, zullen, op Donderdag den 9^{den} September 1841, des namiddags om drie uur, in het openbaar, bij inzet, geveild, en 14 dagen later, zijnde den 23sten dier maand, ter zelfder plaats en uur, (naar genoegen galdende) finaal verkocht worden:

- 1°. Een HUIS en ERF, thans bewoond door G. EGELINK, met bijbehoorende HOFLAND, in de voogenaamde Voorhoven, bij *Zutphen*; kadastraal sectie E, N°. 115, 116 en 117; groot 20 Roeden en 40 Ellen.

2°. Een HUIS en ERF, thans bewoond door H. MULLERS, met bijbehoorende HOFLAND, ook in de Voorhoven bij *Zutphen*; aan den Kanonsdijk; gelegen; kadastraal sectie E, N°. 124, 125 en 358; te samen groot 33 Roeden en 20 Ellen.

(Zullende hiervan de veiling geschieden zoo in massa als in twee perceelen.)

- 3°. Een GEBOUW en ERF, binnen *Zutphen*, aan de *Molenbeek*; kadastraal sectie F, N°. 690, toebehoorende aan de *Nederlandsche*, Gemeente aldaar.

Nadere informatien zijn te bekomen ten kantore des Notaris LULLOFS, te *Zutphen*.

De Notaris Mr. H. B. VAN DAALLEN, residentende te *Wageningen*, zal, namens ANTONIE VAN MEESENKEL, ten huize van H. VAN VEELEN, in de *Koude Herberg*, onder *Oosterbeek*, op Donderdag den 25sten September 1841 des namiddags ten 5 ure bij inzet, en acht dagen daarna, den 30sten dierzelfde maand, terzelve plaats en uur, bij toeslag, zonder beraad, verkoopen:

Een hecht sterk, waldootimmerd, voor weinige jaren geheel nieuw uit den grond opgebouwd HUIS, hebbende zeven zoo BOVEN- als BENEDEN-KAMERS, meest allen van Stookplaatsen en ruime Kasten voorzien; BROEGZOLDER, Waterrijen, KELDER, en daarnaast gelegen TUIN, beplant met vruchtboomen, staande en gelegen onder *Oosterbeek* aan den weg naar de *Klingelbeek* en *Arnhem*.

Te aanvaarden den 22sten Februarij 1842.

Zullende de voorwaarden van verkoop vier dagen voor den inzet ter lezing liggen, en alle mogelijke informatien te bekomen zijn, ten kantore van bovengenoemden Notaris Mr. H. B. VAN DAALLEN.

Door toeval te Huur.

Om met 1°. November of eerder te aanvaarden, een alleraangenamst gelegen en gemeubileerd, BUITENVERBLIJF, aan den *Straatweg van Zutphen* op *Beender*, een half uur van eerstgenomde *Stad*; met STAL en KOGESHUIS, zijnde hetzelve zeer voor den winter geschikt.

Adres met franco Brieven, onder Lett. 2, aan den Boekhandelaar THIEME, te *Zutphen*, bij wien mede te bevragen legen billykou prij, eene goede Merkgevende HZELFN.

† † In het jaar 1800 een en veertig, den 1sten den 1sten September, heb ik ondergetekend de, NICOLAAS ANTONIUS GEURTS, eerste Deurvaarder bij de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, wonende aldaar in de *Bakkerstraat*, Wijk D, N°. 148, ten verzoeken van JOHANNES KERSTEN, STEVEN KERSTEN, EVERT KERSTEN, HENDRIKA KERSTEN, overzietende kinderen van wijlen HENDRIK KERSTEN en MARIA VAN VEELEN, te leven Echtgenooten, alle wonende te *Zelp*, en kracht van verlot, door de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, bij beschikking van den vier en twintigsten Augustus 1800 een en veertig, op het daartoe door de Requiranten gedane verzoek verleend en behoorlijk geregistreerd, zijnde de Requiranten toegelaten, ten na te melden einde kosteloos te procederen;

VOOR DE EERSTEMAAL GEDAGVAARD:

HENDRIK KERSTEN, laatst gewoond hebbende te *Zelp* doch thans afwezig; gevolgelijk mijn exploit doende bij aanplakking aan de voornaame der vergaderplaats van gemelde Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, alsmede aan het Huis der Gemeente te *Zelp*, terwijl ik een tweede afschrift van hetzelve heb overgegeven aan den ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij dezelfde Regtbank, die het oorspronkelijk met getuie heeft geleekeend, en voorts mij bij plaatsing in het *Handelsblad* en de *Arnhemsche Courant*, als zijnde de daartoe bij sommigen verlot uitdrukkelijk aangewezen Nieuwspapier; —

Om, na verloop van drie maanden na heden, en alzoo op Vrijdag den vier en twintigsten December dezex jaars 1800 een en veertig, des voormiddags ten tien ure, te verschijnen voor de eerste of civiele Kamer der Arrondissements Regtbank te *Arnhem*, zijnde in het Paleis van Justitie aldaar,

Ten einde:

Aangezien de gedaagde in het jaar 1800 elf van zijne woonplaats is vertrokken, zonder volmagt tot het waarnemen zijner zaken gegeven of ordar op het beheer van dozelve gesteld te hebben;

Aangezien er alzoo meer dan vijf jaren na het vertrek van den Gedaagde zijn verloop, zonder dat bewijs is ingekomen van zijn aanwezig of van zijn overlijden;

Aangezien de Eischeren, in hunne betrekking van eenige Broeders en Zusters en Erfgenamen, belang hebben, dat, bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank voornoemd, worde verklaard, dat er rechtsvermoeden van het overlijden van den Gedaagde bestaat, en sulks sedert de maand October van het jaar 1800 elf;

Mitsdien aan gemelde Arrondissements-Regtbank, hetzij in persoon, hetzij door iemand van zijnenwege, van zijn aanwezig te doen blijken, den Gedaagde tevens aangezeggende, dat, ingeval de Gedaagde, noch iemand voor hem op deze dagvaarding mocht optekmen, en alzoo niet behoortlijk van zijn aanwezig mocht blijken, door de Requiranten zal worden voortgeprocederd volgens de wet.

En heb ik den Gedaagde aangezegd dat de Heer ALLARDUS BOONZAIJER, 1ste voor de Eischeren als Procureur in deze zal optreden en werkzaam zijn.

(Was Gel.) N. A. GEURTS, Voor Copie Conform N. A. GEURTS, 1ste Deurvaarder.

† † Een SCHILDERSKNECHT, den 1sten den 1sten voor eenigen tijd vast werk begeerende, adressere zich met franco-brieven, onder Letter Z, bij den boekhandelaar W. J. THIEME, te *Zutphen*.

* * G. VAN ELDIK THIEME, te *Arnhem*, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DE CHERBERG OF DE HEIDE, Tafereel van de geschiedenis van *Ierland*, van LUDWIG STORCH. Naar het Hoogduitsch, door STEINBERGER, 74 GOURDS deelen.

DE VELUWVE, eene Wandeling, door O. G. H. DRIJG, en R. H. GRAADT JONCKERS, onontbeerlijke gids voor hen, die dat gedeelte van het schoone Gelderland willen bezoeken.

Hij debiteert verder met succes:

J. L. EWALD, Over de uiterlijke Kanselwetsplektheid, met breedvoerige aanmerkingen door J. G. B. S. tweede overgewerkte druk.

M. SOMMERVILLE, Over het verband der Physische Wetenschappen, naar het Engelsch door J. G. Z. A. B.

Waterhoogte te Arnhem

Den 15. Sept. 1. El 6 Palm O Duim; gew. O Duim, 2 1/2

Te *Arnhem*, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.